

Uitspraaknr. 07.121

Datum:

11 oktober 2007

Leerling stroomt af naar basisberoepsgerichte leerweg, besluitvormingsprocedure, communicatie met ouders, begeleiding; klacht gedeeltelijk gegrond; voortgezet onderwijs.

De klacht

Een vader klaagt erover dat de school zijn zoon ten onrechte heeft teruggezet van de kaderberoepsgerichte leerweg naar de basisberoepsgerichte leerweg. Volgens de vader was er sprake van een onduidelijke en onzorgvuldige besluitvormingsprocedure, is er niet adequaat gezocht naar alternatieven, zijn de ouders niet tijdig geïnformeerd over de vorderingen, is niet serieus geluisterd naar de argumenten van de ouders tegen het terugzetten en tot slot is de school ernstig te kort geschoten in de begeleiding van de zoon.

De visie van partijen

Partijen hebben hun standpunten uittvoerig toegelicht.

Overwegingen van de Commissie

Tekortschietende begeleiding

Uit de voorliggende gegevens blijkt dat de zoon vanaf het begin van het schooljaar veel onvoldoendes heeft gehaald. Het is de Commissie uit de stukken en het op de zitting verhandelde niet gebleken dat de school eigener beweging initiatieven heeft ontplooid om tot een verbetering van de inzet en resultaten van de zoon te komen. In het eerste rapportgesprek heeft de vader aan de orde gesteld dat de zoon zijn huiswerk niet maakte. Met de mentor is toen afgesproken dat hij de zoon elke donderdag zou begeleiden bij het huiswerk maken. Als de zoon niet zou komen, zou de mentor met de vader contact opnemen.

De Commissie stelt vast dat de huiswerkbegeleiding al na twee huiswerkbijeenkomsten is afgebroken, zonder dat de mentor enig initiatief heeft genomen om hierover met de vader in contact te treden. De reden voor beëindiging van de huiswerkbegeleiding zou volgens de locatiedirecteur zijn gelegen in de mededeling van de zoon, dat hij de vakken waarvoor hij onvoldoendes had, reeds na twee weken zou hebben opgehaald. Zonder een eigen verantwoordelijkheid van de leerling hierin te miskennen, komt het de Commissie voor, dat de verantwoordelijkheid niet geheel bij de 13-jarige leerling kan worden gelegd. Dit geldt te meer, nu ook van de mentor mag worden verwacht dat hij inzicht in de cijfers van zijn mentorleerlingen heeft en een dergelijke mededeling controleert op juistheid, zeker na een verbetering in zo'n korte tijd. Verder ligt het niet in de rede veel gewicht toe te kennen aan de eigen verantwoordelijkheid van de 13-jarige van wie uit een recent gesprek met de ouder(s) bekend was, dat het nemen van verantwoordelijkheid voor de eigen schoolloopbaan nu juist een probleem vormt. Dat was nu net datgene waaraan gewerkt zou worden. Het komt de

Commissie voor, dat twee bijeenkomsten te weinig zijn voor het bereiken van het gewenste resultaat.

In zoverre is de school tekort geschoten in de begeleiding van de zoon.

Onduidelijke en onzorgvuldige besluitvormingsprocedure; adequaat zoeken naar alternatieven; niet serieus luisteren naar ouders

Ter zitting is duidelijk geworden dat de school de normering voor de bevordering van leerlingen van het tweede naar het derde leerjaar schriftelijk heeft vastgelegd en in de schoolgids bekend heeft gemaakt.

Leerlingen met 78 of meer punten en maximaal twee onvoldoendepunten (een 5 is één onvoldoendepunt, een 4 is twee onvoldoendepunten, etc) worden bevorderd naar het volgende jaar in de KBL-leerweg. Alle andere leerlingen worden besproken in de docentenvergadering. In zoverre kan de vader niet worden gevolgd in zijn stelling dat de besluitvormingsprocedure onduidelijk is geweest.

Ook staat vast dat de school in het geval van de zoon geheel volgens deze procedure heeft gehandeld. Derhalve kan evenmin worden geoordeeld dat de besluitvormingsprocedure onzorgvuldig is verlopen.

Iets anders is, dat de school in de persoon van de teamleider - en later de locatiedirecteur - verzuimd heeft de argumenten van de vader, die het niet eens was met de beslissing van de docentenvergadering, opnieuw voor te leggen aan de docentenvergadering. Volgens de bevorderingsregels van de school is aan dit orgaan immers de beslissing over de doorstroming van de leerling opgedragen. Volgens gangbare rechtsnormen komt de heroverweging van beslissingen toe aan het orgaan dat de beslissing in eerste aanleg heeft genomen. In een situatie, waarin een ouder bezwaar maakt tegen de beslissing van de docentenvergadering is dit orgaan dan ook het geëigende om de argumenten van de vader te wegen, de oorspronkelijke beslissing te heroverwegen en indien de ingebrachte argumenten daartoe aanleiding geven de oorspronkelijke beslissing eventueel te vervangen door een andere. Dit kan slechts anders zijn, indien de aangedragen bezwaren evident geen hout snijden, onderwerpen betreffen die nadrukkelijk aan de orde zijn geweest in de docentenvergadering en waaraan bij de genomen beslissing onvoldoende gewicht is toegekend.

In dit geval is daarvan niet gebleken. De teamleider heeft in eerste instantie zonder de docentenvergadering opnieuw te raadplegen beslist dat de argumenten van de vader geen reden vormden de beslissing te wijzigen, in tweede instantie heeft de locatiedirecteur bij het nemen van een beslissing de argumenten alleen voorgelegd aan de mentor en de teamleider.

De Commissie is van oordeel dat dit onvoldoende zorgvuldig is. Door deze wijze van besluitvorming kan bij ouders gemakkelijk de indruk ontstaan dat niet serieus, namelijk niet door het juiste orgaan, is geluisterd naar hun argumenten. Juist nu in dit geval de ouders een concreet alternatief hebben voorgelegd, waarvan niet is gebleken dat dit in de docentenvergadering in de eerste ronde aan de orde is geweest, wekt deze gang van zaken tevens de indruk dat niet adequaat is gezocht naar alternatieven. Op die onderdelen is de klacht van de vader dan ook gegrond.

Tijdige informatie over vorderingen

De Commissie stelt vast dat de zoon, gezien de bevorderingsnormen, op grond van geen van zijn cijferrapporten direct kon doorstromen naar 3 KBL. Elk van de cijferrapporten van de zoon had aanleiding mogen zijn te waarschuwen dat er bij de overgang mogelijk een probleem zou kunnen zijn. In die zin was een doorstroom naar 3 KBL het hele jaar zorgwekkend.

De locatiedirecteur heeft geen concrete informatie kunnen geven of de ouders hierop bij de rapportbesprekingen zijn geattendeerd. Uit door de mentor gegeven inlichtingen heeft de locatiedirecteur begrepen dat het in het eerste oudergesprek voornamelijk over huiswerkbegeleiding is gegaan. De locatiedirecteur sluit niet uit dat de mentor in de gesprekken niet altijd even duidelijk is geweest over de situatie die de ouders als problematisch beschouwden, aangezien de mentor zelf optimistisch was en het daarom waarschijnlijk niet als problematisch zag.

Tegen deze achtergrond acht de Commissie het aannemelijk dat de ouders niet op mogelijke problemen zijn gewezen. Dit geldt temeer nu gebleken is dat de locatiedirecteur geen verslag heeft gezien van deze besprekingen.

Ook kan een rol hebben gespeeld, dat de filosofie van de school, die inhoudt dat leerlingen zittenblijven moet worden bespaard en dat van op- noch afstroming sprake is doch altijd van doorstroming naar het juiste niveau, meebrengt, dat de mentor een situatie als deze niet geproblematiseerd heeft.

Niet alleen is aannemelijk dat de ouders niet, althans onvoldoende gewaarschuwd zijn over de mogelijke afstroming van de zoon. Uit het zogeheten tussenrapport van de lente van 2007 zijn evenmin signalen voor de ouders te putten, dat zij zich zorgen zouden moeten maken over het niveau waarnaar hun zoon bevorderd zou kunnen worden. Op dit rapport staan twee O's (onvoldoende) vermeld. Verder vermeldt dit rapport 4 T's (twijfelachtig). Tenslotte één O voor gedrag en inzet bij Frans. Verder staat op dit rapport vermeld de opmerking van de mentor "Volgend jaar geen Frans, dus ik ben optimistisch".

Weliswaar heeft de zoon het hele jaar door de bevorderingsnorm van 78 punten en maximaal 2 gewogen onvoldoendepunten niet gehaald, maar het tussenrapport maakt het niet mogelijk een optelling te maken van het totale aantal punten noch van het aantal gewogen onvoldoende punten. Bovendien was het puntentotaal van het tweede rapport 79,2 en stond er slechts één 'dramatische' onvoldoende op, namelijk voor Frans. Verder was het gewogen aantal onvoldoende punten - afgezien van Frans - 2,4 en ging het om onvoldoendes waarvan het bepaald niet ondenkbaar is, dat die op te halen waren. Nu de mentor op het tussenrapport de indruk wekt, dat de onvoldoende voor Frans geen belemmering lijkt op te leveren en aan de ouders meermalen is uiteengezet dat 5,5 een voldoende is, hebben de ouders uit het tweede rapport evenmin veel reden tot zorg kunnen afleiden.

In dit kader merkt de Commissie op dat het naast cijferrapporten ook gebruik maken van woordrapporten voor verwarring kan zorgen, zeker als deze aan het eind van het schooljaar verschijnen, vlak voor de overgangsbeslissing. Doordat in het zogeheten tussenrapport andere zaken worden beoordeeld dan bij de cijferrapporten, zijn de rapporten zonder een goede uitleg niet goed te vergelijken en is de kans aanwezig dat ouders en leerlingen niet goed interpreteren hoe de leerling er voorstaat. Dat is in het onderhavige geval ook gebleken.

Deze hele gang van zaken: geen waarschuwingen in de loop van het jaar, het beëindigen van de huiswerkklas na twee weken en het tussenrapport kort voor de beslissing over het niveau van bevordering, heeft bij ouders en de zoon de indruk kunnen wekken dat er geen belemmering werd gezien voor doorstroming naar 3 KBL.

Het voorgaande leidt tot het oordeel dat de klacht op dit punt gegrond is. De Commissie verbindt aan dit oordeel een aanbeveling die hieronder zal worden weergegeven.

Ambtshalve merkt de Commissie nog het volgende op. In het kader van de overwegingen over de besluitvorming over de bevordering is verder opmerkelijk dat 6 weken na het uitbrengen van het tussenrapport 9 van de 10 docenten van oordeel zijn dat de zoon 3 KBL niet aankan en het beeld van zijn inzet niet onverdeeld gunstig is. Zeker gezien het meerhanden-in-de-klas-principe dat de locatiedirecteur stelt te belijden mag worden aangenomen, dat de mentor het beste inzicht in de mogelijkheden van de leerlingen heeft. In dit licht heeft het de Commissie verbaasd dat de invloed van de mentor zo gering is gebleken, dat hij de enige was die van opvatting was dat de zoon het niveau van 3 KBL aan zou moeten kunnen.

Tegen de achtergrond van voorgaande overwegingen ligt het in de rede dat het schoolbestuur de docentenvergadering opdraagt de beslissing om de zoon te laten doorstromen naar 3 BBL te heroverwegen met inachtneming van de overwegingen van de Commissie. Hierbij dient de docentenvergadering te beoordelen of de omstandigheden die de vader heeft geschetst en de tekortkomingen die de school heeft vertoond, aanleiding geven om de zoon alsnog de mogelijkheid te bieden tot de kerstvakantie te laten zien dat hij 3 KBL aankan, zoals zijn vader bij zijn bezwaren heeft voorgesteld.

Het oordeel van de Commissie

De klacht is gegrond voor zover deze betrekking heeft op de wijze waarop de argumenten van de ouders voor doorstroming naar 3 KBL zijn gewogen en de heroverweging heeft plaatsgevonden, de wijze waarop de ouders zijn geïnformeerd over de vorderingen van hun zoon en de begeleiding van hun zoon.

Voor het overige is de klacht ongegrond.

Aanbevelingen van de Commissie

De Commissie beveelt het schoolbestuur aan:

- de docentenvergadering op te dragen de beslissing om de zoon te laten doorstromen naar 3 BBL te heroverwegen met inachtneming van de overwegingen van de Commissie als hiervoor uiteengezet.
- te komen tot een eenduidige wijze van rapportage, die in lijn is met de bevorderingsnormen, om leerlingen en ouders een zo goed mogelijk inzicht te bieden in de schoolvorderingen;
- hierbij een heldere keuze te maken voor hetzij cijfer- hetzij woordrapporten en indien men bij handhaving van cijfermatige bevorderingsnormen naast cijferrapporten woordrapporten wil hanteren als tussenrapport, dit te beperken tot de eerste helft van het schooljaar;

- een consistent beleid te ontwikkelen ten aanzien van de begeleiding van leerlingen in de meest brede zin, dit beleid bekend te maken en controle uit te oefenen op de naleving van beleidsafspraken.